

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

кандидаткиње мр Ане Генц

„Релације између стрес-процеса и испитне анксиозности-дисторзије у сећањима на емоције из прошлих стресних трансакција”

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовao комисију 15.07.2014.</p> <p>Наставно-научно веће Филозофског факултета</p> <p>2. Састав комисије са знаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <p>др Љиљана Михаић, ванредни професор за ужу научну област Психологија, Филозофски факултет, 1.11. 2012., ментор</p> <p>др Бојан Јаничић, доцент за ужу научну област Психологија, Филозофски факултет, 15.11.2010.</p> <p>др Весна Петровић, редовни професор за ужу научну област Теоријска и примењена психологија, Факултет за правне и пословне студије, Нови Сад, 9.7. 2012.</p> <p>др Ана Алтарас, доцент за ужу научну област Психологија, Филозофски факултет, Београд, 22.05.2012.</p>
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<p>1. Име, име једног родитеља, презиме: мр Ана (Јулијана) Генц</p> <p>2. Датум рођења, општина, држава: 25. 11. 1980, Нови Сад, Србија</p> <p>3. Назив факултета, назив студијског програма дипломских академских студија – мастер и стечени стручни назив: Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду, Одсек за психологију, магистар психолошких наука</p> <p>4. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија: докторска дисертација пријављена по старом програму 2010. године, Психологија</p> <p>5. Назив факултета, назив магистарске тезе, научна област и датум одбране: Филозофски факултет, Универзитет у Новом Саду, <i>Психолошка имуна компетенција у популацији Војводине – транскултурална перспектива</i>, Психологија, 21. 01. 2009.</p> <p>6. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: Психологија</p>
III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:
Релације између стрес-процеса и испитне анксиозности-дисторзије у сећањима на емоције из прошлих стресних трансакција

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна, поглавља, слика, шема, графикона и сл.

Докторска дисертација написана је у складу с класичним истраживачким форматом. Први део дисертације посвећен је разматрању теоријских тема релевантних за проблем истраживања, а други део је емпиријски и обухвата приказ спроведеног истраживања.

У теоријском делу су обрађени концепти стреса и испитне анксиозности, при чему се кандидаткиња позива на различите концептуализације истих, при чему ревидирани модел Тејлора и Аспинвала чини окосници која итегрише бројне разматране варијабле додељујући им статус модератора и медијатора у процесу стресних интеракција. Теоријски део чине два поглавља, при чему је први подељен у шест великих пододељака. Емпиријски део садржи следећа поглавља: Нацрт, Резултати, Дискусија, Закључак, Литература и Прилози. У одељку Нацрт детаљно су приказани проблеми и циљеви истраживања, хипотезе, узорак, нацрт, процедура као и инструменти који су примењени у истраживању. Одељак Резултати структуриран је у неколико пододељака. У првом су приказане метријске карактеристике скала које су коришћене. С обзиром да су неке скале по први пут примењене у дисертацији било је важно проверити њихова психометријска својства. У ту сврху, кандидаткиња се позива и на резултате претходног, пилот истраживања. У другом делу резултата, приказане су дескриптивне карактеристике свих варијабли истраживања. Трећи пододељак приказује резултате провере претпостављене медијационе улоге механизма суочавања у односу између испитне анксиозности и когнитивних и емоционалних исходних варијабли стрес-процеса. Од четвртог до шестог пододељака, приказани су резултати који се тичу претпостављене модераторске улоге особина личности (оптимизма, генералне самоефикасности, неуротицизма и перфекционизма) у релацијама између испитне анксиозности и когнитивних и емоционалних исходних варијабли. Дисторзије у сећањима на прошле стресне трансакције су приказане у последњем, седмом пододељку. Примењени статистички поступци су у складу с постављеним истраживачким циљевима. У одељку Дискусија кандидаткиња је посветила пажњу добијеним резултатима повезујући их са претходно добијеним резултатима истраживања сличне тематике која су обављена у другачијим социо-културним контекстима од нашег, и тумачећи их у светлу релевантних референтних теоријских оквира. У Закључку је дат осврт на снаге и ограничења истраживања. Дисертација је написана на 363 стране, садржи 88 табела од којих је 59 у главном тексту дисертације, 4 слике и 236 библиографских јединица.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

У теоријском делу кандидаткиња детаљно приказује главни теоријски оквир дисертације тзв. модел Тејлора и Аспинвала који све варијабле стрес-процеса сврстава у неколико група: стресоре, механизме суочавања са стресом, диспозиционе карактеристике личности и излазне варијабле одређене стресне ситуације. Такође, према моделу, овим варијаблама се приписују различити концептуални статуси. Извесне припадају групи модератора, као што су то особине личности, док су друге сврстане у медијаторе односа између одређеног стресора и когнитивних и афективних исхода. Теоријски део дисертације је конципиран у складу са моделом те на систематски начин упознаје читаоца како се основим појмовима тако и са досадашњом емпиријском литературом. У другом делу теоријског рада, кандидаткиња разматра до сада недовољно проучавану област, потенцијалне дисторзије у краткорочним сећањима на стресне ситуације, посебно се осврћући на искривљења у сећањима која се тичу осећања и употребљених механизма превладавања у реалној, стресној испитној ситуацији. За разлику од претходних истраживања која су се испитном анксиозношћу претожно бавила са аспекта педагошке психологије, кандидаткиња у својој дисертацији разматра феномен испитне анксиозности са једног ширек аспекта који укључује не само педагошку психологију већ и ментално здраље и психологију личности.

Одељак Метод је написан у складу с важећим стандардима у емпиријским истраживањима и садржи прецизан опис истраживачких хипотеза које су детаљно емпиријски и/или теоријски поткрепљене. Одељак Резултати такође је написан у складу са научним стандардима у овој области, а Дискусија се одликује указивањем на најзначајније резултате и њихову везу с релевантним референтним оквирима.

Комисија закључује да су сви елементи дисертације написани у складу с научним стандардима.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. Прво навести најмање један рад објављен или прихваћен за објављивање у часопису са СЦИ листе односно са листе министарства надлежног за науку када су у питању друштвено-хуманистичке науке. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду о томе.

- Генц, А., Пекић, Ј. (2012). Стрес-процес и перфекционизам – улога неуротицизма и ресурса за суочавање са стресом, Педагошка стварност, LVIII, 1, 118-129.
- Генц, А., Пекић, Ј., и Матановић, Ј. (2013). Механизми суочавања са стресом, оптимизам и генерална самоефикасност као предиктори психофизичког здравља, Примењена психологија, 6(2), 155-174.
- Генц, А., Пекић, Ј. (2011). Релације између варијабли стрес-процеса и перфекционизма – улога неуротицизма и ресурса за суочавање са стресом, 20. Дани Рамира и Зорана Бујаса, Сажети приопћења, стр. 100.
- Пекић, Ј., Матановић, Ј., Генц, А. (2013). Предвиђање исхода стресних трансакција на темељу особних ресурса за суочавање са стресом и стратегија суочавања са стресом, 21. Дани Рамира и Зорана Бујаса, Сажети приопћења, стр. 242.
- Генц, А. и Пекић, Ј. (2013). Релације између испитне анксиозности и академског постигнућа. Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду, XXXVIII-2, 149-165.

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Резултати дела истраживања који се тиче односа између бројних варијабли стрес-процеса сугеришу да су механизми суочавања који су усмерени на емоције значајни медијатори односа између висине изражености испитне анксиозности, са једне стране, и успеха на колоквијуму и емоционалног стања испитаника непосредно након испитне ситуације, са друге стране. Претпоставке да ће механизми суочавања који су усмерени на проблем и избегавање бити у вези са постигнутим успехом на колоквијуму и емоционалним стањем студената нису поткрепљене резултатима.

Када су у питању потенцијални модерирајући ефекти ресурса за суочавање и особина личности, подаци сугеришу да превише изражен диспозициони оптимизам и општа самоефикасност не морају увек да буду адаптивни ресурси за суочавање са испитном анксиозношћу. Надаље, установљено је да високо изражен неуротицизам појачава негативне ефекте испитне анксиозности на емоционално стање код студената који се ослањају превасходно на суочавање усмерено на емоције. Супротно очекивањима, само ниско и умерено изражен неуротицизам је имао улогу модератора у релацији између испитне анксиозности и успеха. Коначно, хипотеза према којој ће маладаптивни перфекционизам, удружен са повишеном испитном анксиозношћу и механизмима превладавања усмереним на емоције и избегавање, довести до негативних когнитивних и емоционалних исхода није поткрепљена.

Други део резултата се тичао испитивања постојања природе и величине дисторзија у сећањима на претходне стресне трансакције, као што је испитна ситуација. Установљено је да су студенти генерално склони накнадном потцењивању јачине испитне анксиозности, као и прецењивању позитивних емоција које су се јављале у претходно доживљеној ситуацији. Коначно, студенти су имали искривљена сећања само на јачину и учесталост коришћења механизма суочавања усмерених на емоције, док су се релативно тачно присећали употребе механизма усмерених на проблем и избегавање.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

С обзиром на велики број разматраних варијабли и анализа које су представљене, табеларни приказ кључних резултата на крају дисертације олакшава њихово праћење и разумевање. Известан број резултата није био у складу са постављеним хипотезама, понекад су чак били опречни почетним претпоставкама. Међутим, кандидаткиња је уложила напор да их интерпретира у складу са битним реферетним оквирима које је одабрала, као и у складу са карактеристикама истраживачког дизајна дисертације.

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање:

1. Дисертација је написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме
2. Дисертација садржи све битне елементе
3. Дисертација даје оригиналан допринос психолошкој науци по два основа. Испитна анксиозности и њени ефекти на успех и емоције студената су се разматрали кроз шири

<p>теоријски оквиру који обухвата сазнања из области педагошке психологије, менталног здравља и психологије личности. Захваљујући томе, извесни резултати дисертације доводе у питање неке опште-прихваћене тврдње попут оне да варијабле из домена личности и ресурса за суочавање генерално имају позитивне или негативне едукативне и ментално-здравствене последице. Други допринос дисертације се тиче резултата испитивања тачности сећања на реалне стресне ситуације, при чему су дисторзије у сећањима на употребу механизма превладавања по први пут биле предмет научног истраживања.</p>
<p>4. Дисертације је урађена у складу са нацртом са поновљеним мерењима што чини снагу овог истраживања. Недостатак дисертације тиче се потенцијалног концептуално-статистичког несклада. Наиме, кандидаткиња у теоријском и завршном делу дисертације разматра могућност нелинеарног односа између интензитета испитне анксиозности и академског успеха. Са друге стране, употребљене статистичке методе подразумевају линеарност односа испитиваних варијабли. У мери у којој релације између анксиозности и успеха нису линеарне, нарушава се оправданост резултата и закључака које се тичу одве две групе варијабли.</p>
<p>X ПРЕДЛОГ:</p>
<p>На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже да се докторска дисертација под називом „Релације између стрес-процеса и испитне анксиозности-дисторзије у сећањима на емоције из прошлих стресних трансакција“ Ане Генц прихвати, а кандидату одобри одбрана.</p>
<p>- да се докторска дисертација прихвати, а кандидату одобри одбрана</p>

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

др Весна Петровић, редовни професор за ужу научну област Теоријска и примењена психологија, Факултет за правне и пословне студије, Нови Сад, председник

др Бојан Јаничић, доцент за ужу научну област Психологија, Филозофски факултет, Нови Сад, члан

др Ана Алтарас, доцент за ужу научну област Психологија, Филозофски факултет, Београд, члан

др Љиљана Михаић, ванредни професор за ужу научну област Психологија, Филозофски факултет, Нови Сад, ментор

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.

